

TUNTOSARVI

N:o 13 1983

TUNTOSARVI

Kuulonäkövammaisten lehti
ilmestyy 22 kertaa vuodessa

N:o 13

15. pnä elokuuta 1983

9. vuosikerta

JULKAISIJA

Näkövammaisten Keskusliitto ry.

Varat tämän lehden kustannuksiin on lahjoittanut
Lions-piiri 107 N

PÄÄTOIMITTAJA

Orvokki Holopainen

TOIMITUKSEN OSOITE

Näkövammaisten Keskusliitto
Mäkelänkatu 50, 00510 Helsinki 51
puh. (90) 77041/227

SISÄLLYS

Kuurosokeus, mitä se on?	1
Kurssit ja leirit - kaikkien osanottajien välistä yhteistyötä	7
Maa nimeltä Bahrain	9
Muistiinpanoja Kungälvistä	12
Ilmoitukset	16
Kani Nöpö Pirhonen	17

Tiedonjyviä

Kuurosokeus, mitä se on?

Inger Lindgren

Sanotaan, että henkilö on kuurosokea silloin kun hänellä on vaikea, yhdistetty kuulo - näkövamma. Monella kuurosokealla voi olla näön ja kuulon jäänteitä. Tämä tarkoittaa, että moni kuurosokea näkee tai kuulee vähäsen. Vaikka näkee tai kuulee vähäsen, on kuitenkin vaikea selviytyä. Tämä johtuu siitä, että henkilöllä on kaksi vammaa. Jos ihminen on sokea mutta kuulee normaalisti (hyvin), tämä kuulo auttaa häntä selviytymään jokapäiväisessä elämässä. Hyvästä kuulosta on hyötyä esimerkiksi silloin kun liikkuu yksin. Voi kuulla, että auto lähestyy. Jos ihminen on pelkästään kuuro mutta näkee hyvin, hän voi saada paljon tietoa katselemalla ihmisiä ja ympäristöä. Silloin kun ihminen ei kuule eikä näe hyvin hänen on vaikea selviytyä. Hänen kanssaan on esimerkiksi osattava kommunikoida niin, että hän ymmärtää asiat. Kuurosokean kanssa kommunikointi on erilaista kuin sokean tai kuuron henkilön kanssa. Kuurosokea henkilö tarvitsee yleensä myös oppaan vaikka hän näkisikin vähän, sillä hän ei kuule liikenteen ääniä.

Kuurosokeita on paljon erilaisia ihmisiä. Heidän näkönsä ja kuulonsa voi olla vammautunut eri tavoin. Yhteistä heille kaikille on se, että kommunikointi muiden kanssa voi olla vaikeaa sekä, että liikkuminen yksin myös on vaikeaa ja usein pelottavaa.

Yleensä sanotaan, että kuurosokeita ihmisiä on neljä eri pääryhmää:

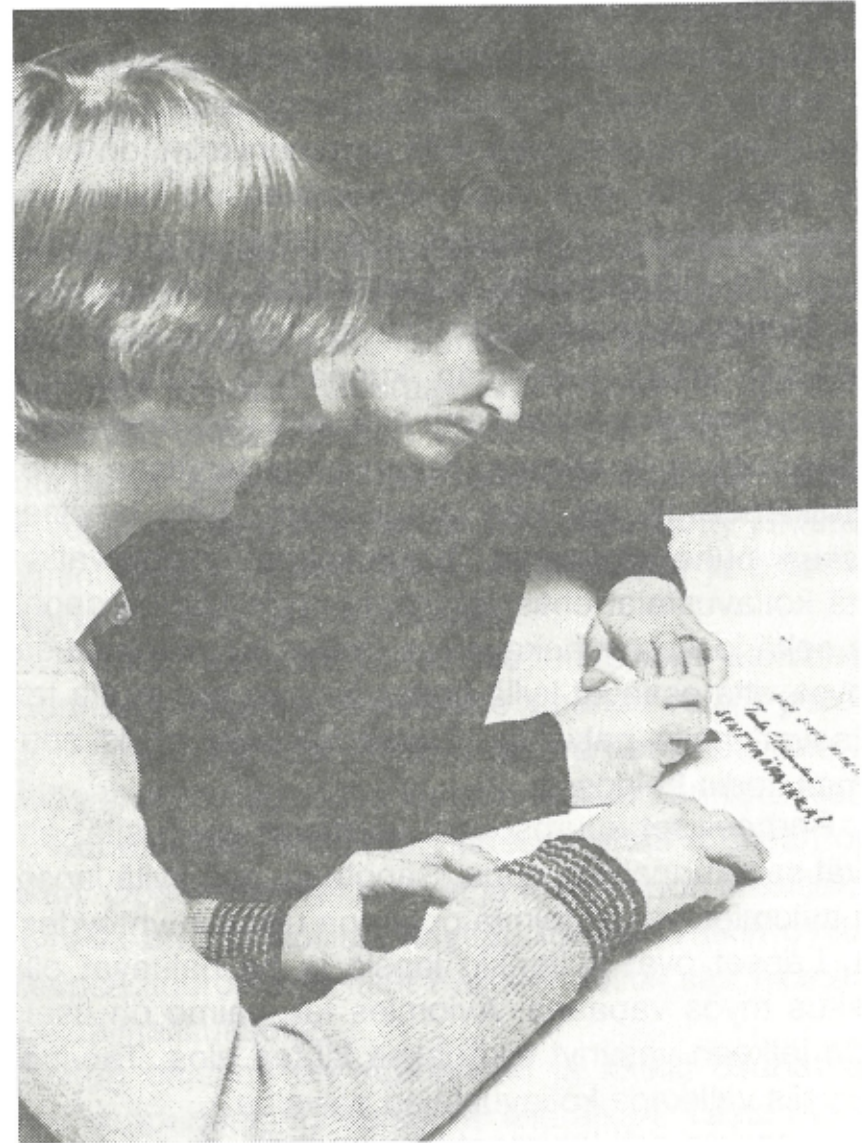
1. Kuurosokeana syntyneet. He käyttävät viittomakieltä ja sormiaakkosia.
2. Kuurona syntyneet, joille näkövamma tulee myöhemmin. He käyttävät viittomakieltä ja sormiaakkosia. He kuuluvat ryhmään nimeltä Usherin syndroma. Nämä ihmiset ovat yleensä täysin kuuroja mutta he näkevät vähäsen. He näkevät kuten ohuen putken läpi ja siitä syystä heidän on vaikea nähdä viittomakieltä. Heille on viitottava pieniä viittomia. He eivät näe viittomamerkkejä läheltä vaan heille on viitottava pienen matkan päästä. Monelle on viitottava kädestä käteen. Tämä voi tuntua kummalliselta, sillä vaikka henkilö ei näe viittomia, voi olla että hän näkee lukea. Usherin Syndoomaa sairastavien on myös vaikea liikkua yksin. Vaikka he näkevät vähän, heidän täytyisi aina käyttää valkoista keppiä silloin kun liikkuvat yksin. Monet eivät uskalla liikkua yksin vaan he käyttävät opasta. Muutamat tähän ryhmään kuuluvat ovat heikkokuuloisia. Tämä tarkoittaa, että he kuulevat vähän. Heikkokuuloisilla on yleensä kuulolaite. Moni kuuro henkilö luulee, että kuulolaitteella kuulee normaalisti (samalla tavalla kuin kuulevat ihmiset). Tämä ei ole totta. Kuulolaitteella ihminen kuulee aivan eri tavalla. Kuulolaite tekee kaikki äänet voimakkaaksi. Heikkokuuloinen ihminen sulkee usein kuulolaitteensa

ulkona liikenteessä tai kahvilassa. Tämä johtuu siitä, että kuulolaite tekee kaikki äänet niin kovaksi, että korviin koskee. Normaali korva eli kuulevan ihmisen korva on valikoiva. Se osaa säätää kuulemansa niin, että esimerkiksi kahvilassa kuuluu puhe hyvin mutta kahvikuppien kilinä kuuluu vain taustalla heikosti. Heikkokuuloisella kommunikointi on usein yhtä vaikeaa kuin kuurollekin. Esimerkiksi ulkona liikenteessä se voi olla jopa vaikeampaa kun henkilö ei osaa muita kommunikointikeinoja kuin puhumisen ja kuuntelemisen.

3. Näkövammaisena syntyneet, joille kuulovamma tulee myöhemmin. Näkövamma synnä voi olla monet eri sairaudet tai synnynnäiset viat. Tähän ryhmään kuuluvat näkevät hyvin eri tavoin. Osa on täysin sokeita, toisilla taas on hieman (vähän) näköä jäljellä. Kuulo voi myöskin huonontua monesta eri syystä. Synnä voi olla tapaturma (onnettomuus), sairaus, vanhuus ja niin edelleen. Nämä ihmiset ovat tottuneet käyttämään puhetta sekä kuulemaan toisten ihmisten puheen. Kun kuulo heikkenee, on opittava uusi tapa kommunikoida. On opittava käyttämään kuulolaitetta, pistekirjoituksella toimivaa keskustelukorsetta jne. Monet ovat oppineet liikkumaan yksin näkövammaisena. Näkövammainen käyttää yksin liikuttaessa kuuloaan. Kuulo antaa paljon tietoa. Näkövammainen henkilö voi kuulla lähestyvän auton ja hän voi pyytää muilta ihmisiltä apua. Kuulon huonontuessa moni sanoo, ett-

ei enää uskalla lähteä yksin kadulle. Tähän ryhmään kuuluvat valittavat usein sitä, etteivät pääse ulos. Ei löydy opasta ja yksin ei uskalla kulkea. On myös vaikea selviytyä entisten tuttujen kanssa, kun he eivät osaa ottaa huomioon uutta kuulovammaa. Tämänryhmän ihmisille sanovat toiset usein: »ei sinulla ole mitään hätää, sinähän kuulet». On kuitenkin aina muistettava, että kaksoisvamma tekee kuulemisen ja näkemisen vaikeammaksi. Jos syntymästään näkövammaisen henkilö tulee täysin kuuroksi, on hänen usein vaikea oppia viittomakieltä. Harvemmin hän oppii täysin viittomaan.

4. Aikuisena kuurosokeutuneet ihmiset eli ihmiset jotka aikuisena tulevat kuurosokeiksi. Syynä voi olla vaikea sairaus, onnettomuus, vanhuus. Näiden ihmisten on opittava aivan uusi tapa kommunikoida. Monet ovat hyvin sairaita ja väsyneitä ja silloin uuden oppiminen on vaikeaa. Tähän ryhmään kuuluvat oppivat yleensä ensin antikvajoituksen (Kuurosokean kämmenelle kirjoitetaan tikkukirjaimia, yksi kirjain kerrallaan). Aikuisen kuurosokeutuneet sanovat, että yksin liikkuminen on pelottavaa. Vaikka heillä olisi vähän kuuloa tai/ja näköä jäljellä, heidän on vaikea oppia käyttämään sitä hyväkseen. Monen mielestä heidän koko elämänsä on loppu. Nämä ihmiset tarvitsevat paljon apua ja tukea niin, että jaksavat alkaa oppia kaikkia niitä uusia taitoja joita kuurosokeana eläminen vaatii.

Näinkin voi asioita selvittää kuurosokealle, joka vielä näkee selvän tussilla kirjoitetun tekstin.

Kuurosokeus merkitsee eri ihmisille eri asiaa. Tärkeintä on kuitenkin muistaa, että kaikilla kuurosokeilla on suuria vaikeuksia jokapäiväisessä elämässä joutuessaan muun muassa siitä, että kommunikointi on erilaista sekä siitä, että yksin liikkuminen on hyvin vaikeaa. Kuurosokeat sanovat, että vaikeinta on yksinäisyys. Tarvittaisiin lisää tukihenkilöitä, tulkkipalvelua jne. Monet kuurosokeat toivoisivat myös, että heille voitaisiin antaa enemmän kunnallista kotipalvelua. Kuurosokealle ei kuitenkaan riitä, että joku tulee tekemään ruokaa ja siivoaa. Kuurosokea tarvitsee myös ulkoiluapua ja jos hän asuu yksin, hän tarvitsee joskus puhekumppanin. Kuurosokeat toivoisivatkin, että kotiavustajat ehtisivät toimia myös ulkona oppaina sekä joskus puhekaverina. Jotkut kuurosokeat sanovat, että osaavat kyllä hoitaa kotinsa itse mutta tarvitsevat muita palveluja. Toiset toivoivat myös apua oman kodin hoidossa.

Perheelliset kuurosokeat valittavat usein sitä, etteivät saa kunnallista apua. Sanotaan, että kyllä lapset tai aviomies voivat toimia oppaana ulkoilun yhteydessä. Lapset ovat kuitenkin lapsia ja he haluavat olla joskus myös vapaana. Aviomies tai -vaimo on usein työn jälkeen väsynyt eikä jaksa lähteä ulos. Tarvittaisiin siis vaikkapa kotiavustajan palvelua.

Lapsesta asti kuurosokeilla ihmisillä on vähän erilaiset ongelmat kuin muilla. Heihin palataan »tiedonjyviä»-otsikolla myöhemmin.

Kurssit ja leirit - kaikkien osanottajien välistä yhteistyötä

Maija Haapalainen

Kurssien ja leirien onnistuminen riippuu pitkälti mukana olijoiden kyvystä toimia yhdessä. Mukana olijoilla tässä tarkoitetaan sekä kuurosokeita ja heidän oppaitaan että ohjaajia. Seuraavassa muutamia ajatuksia yhteistyön onnistumiseen vaikuttavista tekijöistä. Esiintuoduilla asioilla ei ole tarkoitus osoittaa ketään henkilöä tai tilannetta. Ne on lähinnä esitetty jokaisen toiminnassa mukana olevan mietittäväksi ja ohjeeksi tulevia kursseja ja leirejä varten.

Ensiksi, kurssille ja leireille on oltava etukäteen suunniteltu ohjelma. Sen tekee yleensä vetäjä yhdessä ohjaajien kanssa. Riittävä määrä henkilökuntaa on myös ehdoton edellytys kurssin tai leirin onnistumiselle. Kuurosokeat voivat tarvittaessa ottaa mukaan oppaan. Oppaat saavat matkat ja täysihoidon ilmaiseksi. Leireillä on mahdollista käyttää tulkkia. Tulkin pyytää yleensä kuurosokea itse. Palkkion tulkki saa työstään sosiaalihuoltokassalta.

Kun ohjelma on suunniteltu ja kaikki osanottajat ovat saapuneet, voi kurssi tai leiri alkaa. Tästä eteenpäin viikon onnistuminen riippuu jokaisesta osanottajasta. Kurssin tai leirin kestäessä kokoontutaan usein yhteen keskustelemaan viikon ohjelmasta. Jokainen

voi esittää omia mielipiteitään ja tehdä halutessaan ohjelmaan muutosehdotuksia. Jos ohjelmaa muutetaan, on pidettävä huoli siitä, ettei muutos sekoita liikaa aiemmin sovittua ohjelmaa.

Jokaisen mukana olijan tehtävänä on olla mukana sovituksessa ohjelmassa. Se voi sisältää toimintaa yhdessä. Se voi myös olla yksilöllistä ohjausta tai opetusta. Toiminta ei etene joustavasti, mikäli osallistujat eivät noudata ohjelmaa.

Hyvät tavat ovat myöskin tärkeitä yhteistoiminnan onnistumiseksi. Mukana olijat eivät saa häiritä toisiaan meluamalla, alkoholin käytöllä tai muulla häiritsevällä tavalla.

Alkoholin käyttö ei ole sallittua kurssin tai leirin aikana. Yleensä jokainen itse päättää, käyttääkö alkoholia vai ei. Kurssilla tai leirillä se ei kuitenkaan ole suotavaa. Alkoholin käyttö voi nimittäin häiritä muita mukana olijoita. Se voi myös vaikuttaa alkoholin käyttäjän omaan osallistumiseen, esimerkiksi aiheuttaa luennoilta pois jääntejä. Poikkeuksena alkoholin käyttöön ovat yhteiset ravintolaillat. Aikuisille kuurosokeille on joskus järjestetty niitä heidän oman toivomuksensa mukaan. Lähtö ravintolaan on aina vapaaehtoisista. Ravintolassa on muistettava hyvä käyttäytymisen ja kohtuullinen alkoholin käyttö. On myös hyvä muistaa, että jokaisessa ravintolassa on tarjolla alkoholittomia juomia. Tarjoilija esittelee ne pyydettäessä. Usein kursseilla tai leireillä ei ole yhteistä ohjel-

maa enää illalla. Ne on varattu vapaalle seurustelulle ja yhdessäololle. Jokainen voi mennä nukkumaan tai muuten vain huoneeseensa milloin haluaa. Vielä valveilla olevat eivät saisi häiritä nukkuvia tovereitaan. Yhdessä oltaessa tulisi siis aina muistaa olla ystävällinen ja huomaavainen toisia kohtaan. Tahallisesti ei saa häiritä toisia, ja erimielisyyksien sattuessa on hyvä keskustelemalla selvittää kyseessä olevat asiat.

Maa nimeltä Bahrain

Inger Lindgren

Seuraava kuurosokeiden maailmankonferenssi on maassa nimeltä Bahrain. Monet ovat kysyneet: mikä maa tämä oikein on? Missä se sijaitsee? Tuntuu siltä, että Bahrain on hyvin tuntematon maa. Norjalaiset kuurosokeat ovat olleet samaa mieltä. Heidän lehdesään oli kesän aikana pieni kirjoitus Bahrainista. Olen kääntänyt sen Tuntosarven lukijoille: Bahrain on pieni sheikkikunta (sheikki ruhtinas, hallitsija) ja se sijaitsee Persian lahden länsipuolella. Naapurimaita Bahrainille ovat Saudi-Arabia ja Qatar. Bahrain tuli itsenäiseksi vuonna 1971. Ennen sitä maa oli Ison Britannian suojeluksessa.

Bahrain on vanha kulttuurimaa. Siellä on paljon

esihistoriallisia raunioita (jäännöksiä vanhoista rakennuksista) ja hautoja. Maa oli itsenäinen monta sataa vuotta mutta vuodesta 1521 vuoteen 1602 Bahrain oli Portugalin alusmaa (Portugalin alaisuudessa). Vuonna 1783 se joutui silloisen Persian alusmaaksi (Persia Iran). Myöhemmin vallassa olevat sheikit ajoivat persialaiset pois Bahrainista. 1800-luvulla oli brittiläisille tärkeää, että muut eurooppalaiset eivät päässeet Intiaan. Lisäksi sekä Iran että Turkki vaativat Bahrainia itselleen. Tästä syystä vallassa oleva hallitseva sheikki allekirjoitti sopimuksen brittien kanssa (britit englantilaiset, walesilaiset ja skottilaiset). Britit lupasivat suojella Bahrainia ulkopuolisilta hyökkäyksiltä. Sheikki lupasi lopettaa merirosvouksen sekä orjuuden Bahrainissa. Vuoden 1968 jälkeen Bahrain ilmoitti olevansa kiinnostunut liittymään arabiemirikuntaan (pienistä sheikkikunnista muodostuva ryhmä). Sitten kuitenkin todettiin, että Bahrainilla oli pitkälle kehittynyt länsimainen hyvinvointi. Lisäksi Bahrainin väestöluku olisi ollut puolet koko emirikunnan väestöluvusta (väestöluku kansalaisten määrä). Samaan aikaan Iran taas vaati saariryhmää itselleen (Bahrain koostuu 33:sta saaresta). Yhdistyneet Kansakunnat estivät Irania liittämästä Bahrainia itseensä. Bahrain tuli itsenäiseksi vuonna 1971. Samalla maa solmi ystävyyssopimuksen Ison Britannian kanssa.

Bahrainissa on n. 315.000 asukasta. Pääkaupunki on Manama. Maassa puhutaan arabian kieltä ja

uskonto on islam. Islamilaisilla ei ole Raamattua vaan heidän pyhän kirjansa nimi on Koraani. Bahrainissa on öljylähteitä ja näistä maa on saanut paljon tuloja. Bahrainissa on korkea elintaso eli ihmiset tulevat hyvin toimeen. Bahrainissa ei ole maataloutta juuri ollenkaan. Noin 60 % asukkaista tekevät työtä erilaisissa palveluammateissa. 30 % tekee työtä teollisuuden, rakennustuotannon ja muun teknisen tuotannon piirissä. Bahrain on saarivaltakunta. Suurin saari on nimeltään Bahrain ja tämä saari on 50 kilometriä pitkä ja 15 kilometriä leveä. Kaikkien saarten ympärillä on koralliriuttoja. Tärkeimmät maataloustuotteet ovat: vihannekset ja taatelit. Katkarapujen kalastus on tärkeää. Aikaisemmin oli helmenkalastus myös tärkeää mutta tämä elinkeino vähenee koko ajan. Tärkeimmät teollisuustuotteet ovat öljy ja alumiini. Nämä ovat myös maan tärkeimmät vientitavarat. Yksi maailman isoimmista öljynjalostamoista on Bahrainissa. Lisäksi olen kuullut seuraavaa: Bahrainissa maaperä on enimmäkseen hiekkaa. Rannikoilla kasvaa palmuja ja muita puita. Bahrainin pääkaupunki Manama on hyvin länsimaalainen. Yleensä islaminuskoiset eivät saa käyttää alkoholia ja tästä syystä islaminuskoisissa maissa ei myöskään ole ravintoloita. Bahrainissa niitä on kuitenkin paljon ja kaikissa ravintoloissa tarjotaan myös alkoholijuomia. Monien muiden maiden rikkailla ihmisillä kuten esimerkiksi Saudi-Arabian sheikeillä on omat kesähuvilansa Bahrainissa sillä siellä eivät

määräykset ole niin ankaria kuin heidän omassa kotimaassaan.

Kuurosokeiden maailmankonferenssi 1983 järjestetään siis Bahrainissa. Kaikki kuurosokeat osanottajat on kutsuttu maan hallitsevan sheikin vastaanotolle hänen linnaansa konferenssin viimeisenä päivänä. Konferenssiä pidetään siis hyvin tärkeänä asiana.

Muistiinpanoja Kungälvistä

Inger Lindgren

Kungälv on pieni kaupunki Etelä-Ruotsissa. Toukokuussa siellä järjestettiin pohjoismainen kokous jonka tarkoituksena oli valmistella maailmankonferenssia. Samalla keskusteltiin muistakin yhteisistä asioista.

Aluksi jokainen pohjoismaa selosti lyhyesti oman maansa tilannetta tällä hetkellä. Ruotsissa oli juuri nyt tärkeällä sijalla tulkkikeskusten perustaminen ympäri maata. Tanskassa oltiin huolestuneita siitä, ettei aikuisilla kuurosokeilla ollut omaa yhdistystä, Norjassa oltiin parantamassa paikallispalveluja mm. tulkkipalvelun avulla. Suomessa oli tällä hetkellä tärkeällä sijalla kuurosokeiden palvelutalo Tampereella. Ruotsalaiset tekevät lyhyen yhteenvedon (raportin) näistä

pohjoismaisista selvityksistä. Sovittiin myös siitä, että jokainen pohjoismaa tekee vuosittain pienen raportin omasta toiminnastaan kuurosokeiden hyväksi. Tämä lähetetään sitten tiedoksi ja näin saadaan enemmän tietoa siitä mitä pohjolassa tapahtuu.

Keskusteltiin pohjoismaisen yhteistyön tulevaisuudesta. Pohjoismaiset konferenssit ovat tärkeitä. Niiden pitää kuitenkin jatkuvasti uusiutua niin, että kuurosokeiden ja työntekijöiden mielenkiinto säilyy. On saatava aikaan keskusteluja joista on hyötyä. Pohjoismaisten konferenssien lisäksi järjestetään maailmankonferenssi joka kolmas vuosi. Päätettiin ehdottaa, että perustetaan pohjoismainen työryhmä joka yhteistyössä tekee suunnitelmat pohjoismaista yhteistyötä varten. Jokainen pohjoismaa valitsee oman edustajansa tähän työryhmään. Oltiin myös sitä mieltä, että työryhmän jäsenten pitää olla kuurosokeita. Heillä voi olla apunaan esimerkiksi oman yhdistyksen työntekijöitä. Johtokunta valitsi Suomen edustajaksi Marja-Leena Avilan ja hänen avustajakseen Inger Lindgrenin. Suuri osa työryhmän työskentelystä tapahtuu kirjeitse ja puhelimitse. Jokaisella maalla on vaikeuksia hankkia matkakuluja.

Keskusteltiin myös Bahrainin konferenssin ohjelmasta ja todettiin, että ohjelma tällä kertaa on hyvin tekninen (tekniset apuvälineet). Tutustutaan erilaisiin kalliisiin apuvälineisiin. Nämä välineet ovat usein niin kalliita, etteivät kuurosokeat voi niitä saada vaikka ne

olisivatkin hyväksi avuksi jokapäiväisessä elämässä. Oltiin sitä mieltä, että ohjelmissa olisi otettava huomioon kehitysmaat ja niiden tarpeet. Rikkaiden maiden (Suomi kuuluu näihin) olisi autettava kehitysmaita. Liikaa huomiota ei saa kiinnittää kalliisiin apuvälineisiin vaan on pyrittävä (yritettävä) antamaan kehitysmaalle sellaista tietoa, että he sen pohjalta voivat aloittaa palvelujen antamisen oman maansa kuurosokeille. Kaikkiin pohjoismaihin on tullut avunpyyntöjä esimerkiksi Afrikan maista. Siellä on vasta nyt opittu tunnistamaan kuurosokeat ihmiset mutta ei tiedetä miten kuurosokeita voisi auttaa.

Maailmankonferenssiin on pyydetty puheenvuoro Suomesta, Inger Lindgreniltä, jossa kerrotaan kuurosokeiden järjestötoiminnasta. Kungälvin kokouksessa kuitenkin sovittiin siitä, että puheenvuoron tekevät yhdessä Marja-Leena Avila ja Inger Lindgren. Näin saadaan kuurosokeiden oma ääni kuuluviin. Kaikkien pohjoismaitten edustajat olivat sitä mieltä, että kuurosokeiden pitäisi olla voimakkaasti esillä konferenssissa. Olisi valittava kuurosokea puhuja aina silloin kun se olisi mahdollista. Inger Lindgrenin johtama työryhmä teki kirjelmän maailmankonferenssille jossa esitetään yhteispohjoismaiset ehdotukset ja toivomukset tulevia maailmankonferensseja varten. Tässä kirjelmässä sanottiin myöskin, että maailmankonferenssien yhteydessä on oltava riittävästi aikaa niin, että kuurosokeat ehtivät tutustua toisiinsa ja konferenssin

järjestäjämaahan. Kirjelmän luovuttivat ruotsalaiset edustajat Sokeainhuollon Maailmanneuvoston sihteerille Anders Arnörille. Kirjelmän esittelee maailmankonferenssissa Inger Lindgren.

Kokouksessa keskusteltiin myös eurooppalaisesta yhteistyöstä. Maailmankonferenssiin lähtijät saivat tehtäväkseen solmia suhteita eurooppalaisiin kuurosokeisiin, järjestöihin, työntekijöihin jne. eurooppalaisen yhteistyön aloittamiseksi. Suomella on jo pitkään ollut yhteistyötä eri eurooppalaisten maiden kanssa.

Sovittiin, että pohjoismainen nuorten leiri ja konferenssi vuonna 1984 järjestetään Ruotsissa. Nuorten leirin aiheena tulee olemaan: tunturivaellus. Lopuksi todettiin, että pohjoismaiset konferenssit olisi järjestettävä kunkin maan pääkaupungin lähellä. Näin matkat olisivat halvemmat ja matkustaminen helpompaa.

Kokouksessa lopuksi sovittiin siitä, että yritetään aikaansaada jokin yhteispohjoismainen projekti jonkun kehitysmaan hyväksi. Ruotsi tutkii mahdollisuudet tällaisen yhteistyön aloittamiseksi.

Tällaisista asioista kokouksessa keskusteltiin. Voitiin jälleen todeta, että pohjoismailla on paljon yhteisiä asioita sekä, että pohjoismainen yhteistyö hyvin voi olla esimerkkinä muille maille.

Ilmoitukset

Kuurosokeiden sopeutumisvalmennuskurssi Kuulonhuoltoliiton Kopolan kurssikeskuksessa on 20 - 29.9.83.

Kopolan kurssikeskus sijaitsee Kuhmoisissa, Keski-Suomen läänissä ja on Jämsän naapurikunta.

Kurssi on tarkoitettu kuulokojetta käyttäville kuurosokeille, jotka pystyvät kuulemaan puhetta. Kursin aikana tutustutaan muunmuassa apuvälineisiin ja Kuulonhuoltoliiton korvalääkäri tutkii jokaisen sekä kirjoittaa tarvittavat apuvälinelausunnot. Kurssille on mahdollisuus ottaa perheenjäsen mukaan. Kurssi on ilmainen ja myöskin matkat korvataan.

Ilmoittautumiset 9.9 mennessä osoitteella : Kunto-utussihteri Pirjo Rissanen, Aleksanterinkatu 29 B 22, 33100 Tampere 10, puh. 931-147 693.

Ilmoittaudu pian, sillä kurssille voidaan ottaa vain 20 henkilöä.

Muistathan, että Sävellahja alkaa soida Kuurosokeiden palvelutalon hyväksi 28.8.83.

Innosta ystäviäsikin osallistumaan!

Kani Nöpö Pirhonen

(Tuija ja Pia Pirhosen lemmikki)

Aloitan elämäntarinani aivan alusta.

Synnyin maaliskuun alussa 1981 jollakin »kanifarmilla». Pirhosille muutin 3.4.81.

En tiedä miten nämä omat ihmiset saivat päähänsä ostaa juuri minunlaiseni kotieläimen. Olenhan kyllä aina tiennyt olevani komea mustaselkäinen loimukani (kääpiökani). Minulla on niska ja vatsanalus vaaleanruskea ja hännänalus valkoinen.

Olen todellakin saanut viettää oikeita kanin päiviä täällä Pirhosilla. saan ruokaa kolmesti päivässä, liho-
nutkin olen hiukan liikaa. Kaksoisleukaa ja vatsaa löytyy. Liikkua saan mielin määrin ympäri kaksiota, minä kun en suostunut häkki-eläimeksi lainkaan. Yrittivät omat ihmiset opettaa minua valjaissa kulkemaan pihalla, mutta pureskelin ne valjaat poikki. Kuten sanottu, olen mieluummin vapaana kuin häkissä ja valjaissa. Näin ollen ne luontoretket loppuivat luhyeen. Maalla mummilassa tosin kokeilin viime kesänä ulkoilua, vaan kun laajensin reviiirini (oman alueeni) naapurin puolelle olikin siellä susikoira vastassa. Ja niin omat ihmiset taas kielsivät minulta sen ulkoilun. Kerrostalon parvekkeella otan kyllä aurinkoa silloin tällöin. Hellyyttäkään ei minulta puutu, jos joskus pääsee vähenemään, laitan kyllä omat ihmiset huomaa-

maan minut. Tuhottavia paikkoja on yllin kyllin tässä huushollissa (taloudessa). Heti kun pääsen tuhoamisen alkuun, ottavat minut hellittäväksi. Iltaisin kun omat ihmiset tuijottavat jotain ihme laatikkoa tiedän aina tilaisuuteni tulleen. Silloin hyppään vierelle silittävänä ja hellittäväksi.

Ihmisten kieltä en liiemäti ole vaivautunut opettelemaan. Nimeäni tottelen joskus, kun sille päälle satun. Järkyttävä nimi muuten tällaiselle urokselle, en kehtaisi sitä kenellekään tyttökanille edes kertoa. Kieletönsäni Ei olen kyllä ihan väkisin oppinut. Se sana kyllä tulee niin kamalalla äänenpainolla ja naamanilmeellä että pakko silloin on totella.

Sitä minä vaan en oikein ymmärrä miksei omat ihmiset anna minun syödä kukkia, kuten Saint Pauliaa, Krysanteemia tai Saniaista. Toisivathan ne vähän vaihtelua ruokavaliooni.

Kiukuspäissäni tuhoan kukkien lisäksi plyyshi-sohvaa, -nojatuolia, mattoja ja sähköjohtoja. Vain muutamia mainitakseni. Telkkarin johdot on jo kertaalleen vaihdettu, puhelimen johto on jo kolmas. Vuodevaatteet ovat myös mukavaa nypittävää.

Osaan minä olla oikein mukavakin. Varsinkin emoihminen meillä tykkää kovasti kun maata rötkötän sen kainalossa ja nuoleskelen sen naamataulua. Ja sitten kun olen ollut oikein kiltti saan suurinta herkkuni, nimittäin minttusuklaata. Minulle ei kyllä kelpaa mikä laatu tahansa, ainoastaan »After Eight» on minun mieleeni.

Aamuisin toimin »karvavekkarina» (herätyskellona), kun omat ihmiset tuppaavat nukkua liian pitkään, varsinkin viikonloppuisin. Teen kiusaa hyppimällä ja pomppimalla sängystä toiseen ja pureskelen mitä tieleni sattuu.

Ylen siisti olen, minulla on näet ikioma käymälä eteisen siivouskomerossa. Se on pesuvati, jossa on lastuja. Henkilökohtaisesta hygieniasta pidän itse huolen, pesen alinomaan itseäni. Siksi turkkini onkin niin pehmeä ja kiiltävä että.

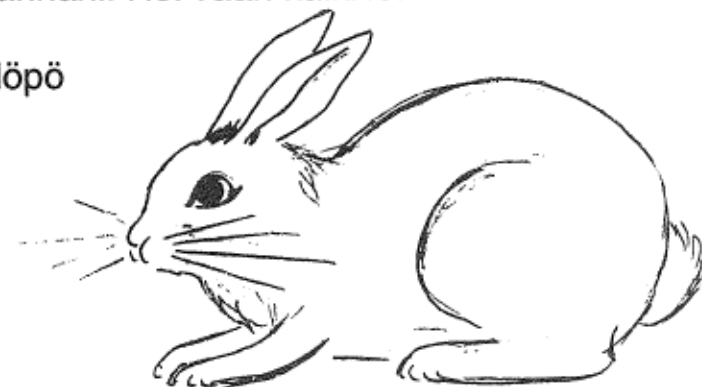
Pienistä lapsista en oikein pidä, he ovat liian valttomia äänekkäitä ja äkkinäisiä liikkeissään. Lapset eivät myöskään malta antaa minun nukkua silloin kun haluan. Yli 10-vuotiaat lapset jo osaavat huolehtia minusta ja tarpeistani.

Tämän kaiken kerron siksi, että tiedätte kääpiökannin sopivan oikein hyvin myös kerrostalolemmikiksi.

Kaikkien edellisten ansioiden lisäksi mainitsen vielä pari etua. Pure en, hauku en, eikä minua tarvitse viedä aamuin illoin ulos.

Tässä tarinani. Hei vaan kaikille.

Terveisin Nöpö

SUOMEN KUUROSOKEAT RY. Finlands Dövblinda rf.

Mäkelänkatu 50, 00510 Helsinki 51
puh. 90-77041

toiminnanjohtaja inger Lindgren,
johtava kuntoutussihteeri Kaija Salekari,
toimistosihteeri Jaakko Holmalahti,
taloussihteeri Tuija Pirhonen.

Aleksanterinkatu 29 B 22, 33100 Tampere 10
puh. 931-147 693

aluekuntoutussihteeri Pirjo Rissanen, Keski-Suomi ja
Pohjanmaa

Sairaalakatu 11, 70100 Kuopio 10
puh. 971-226 941

aluekuntoutussihteeri Leena Hassinen, Itä-Suomi

Aallonkatu 2 C 20, 96200 Rovaniemi 20
puh. 991-3589

aluekuntoutussihteeri Maija Haapalainen, Pohjois-
Suomi